

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942. december 17.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 284. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Magassy Antal Zombor felsőházi tagja

Megsemmisültek a toropeci katlanban

körülzárt szovjet csapatok

A bolsevisták 15.000 halottat, 4.200 foglyot, 542 páncélos harckocsit, 447 löveget és több mint ezer tehergépkocsit vesztek — Magyar vadászrepülők saját veszteség nélkül lelőttek négy szovjet gépet — Rommel tervszerűen folytatja nyugati irányú hadműveleteit, a brit támadások eredménytelenek maradtak — Tunéziában erős német légitvékenység

Ujabb 98.000 tonna hajóteret süllyesztettek el a német tengeralattjárók

A keleti arcvonalon továbbra is támadások és ellentámadások váltják egymást. Berlini jelentések általában a német támadások sikerét és a bolsevista próbálkozások hiábavalóságát, valamint a Szovjet egyre nagyobb veszteségeit emelik ki, mint a helyzetről jellemző körülményeket.

A vezéri főhadiszállás

A sötét öki hadijelentésében közölte, hogy a hadsereg és fegyveres SS kötelékei a Terek folyónál súlyos harcokban visszaverték az ellenség támadásait. A Don és Volga között német csapatok sikeres támadásokkal tovább vetették vissza az ellenséget, a nagy Don kanyarban pedig részben ellentámadásokkal szorították hátra a bolsevistákat. Az ellenség ezekben a harcokban 30 páncélos harckocsit veszített.

A doni arcvonalszakaszon az olasz állások ellen nagy gyalogsági és páncélos erőket vetett harcba a Szovjet. A harcok még folynak. Az eddigi támadásokat visszaverték az olasz és szövetséges csapatok. Az ellenség ismét súlyos veszteségeket szenvedett emberben és anyagban.

Rzsevtől délre is összeomlottak a szovjet csapatok újabb támadásai. Harminc páncélosát elveszítette az ellenség.

Toropectől délkeletre befejeződött a körülzárt szovjet csapatok támadása. Az ellenség súlyos véres veszteségeket szenvedett. A német kézre jutott szovjet foglyok száma meghaladja a négyezerkétszázat. A németek megsemmisítettek, vagy zsákmányul ejtettek 542 páncélos harckocsit, 447 löveget, sok nehéz és könnyű gyalogsági fegyvert, nagymennyiségű hadianyagot és mintegy 1000 tehergépkocsit.

Az északi arcvonalszakaszon kudarcba fulladtak a Szovjet nehéz támadásai.

A nap folyamán 60 repülőgépet veszített az ellenség.

Magyar vadászok egyedül négy repülőgépet lőttek le. Hét német gép nem tért vissza.

Kirenajkában a német és olasz páncélos erők folytatják tervszerű elvonulásukat nyugati irányban. Heves harcok közben elhárították az angolok minden próbálkozását, hogy a tervszerű hadműveletet megzavarják. A német légierők támadást intéztek Bengázi ellen.

A német légierők Algériában és Tuniszban folytatták eredményes támadásaikat az ellenséges célpontok ellen.

Német harci gépek nagy eredményt értek el Anglia délkeleti partvidékének kikötőit és hadifontosságú berendezéseit. Egy német gép nem tért vissza.

A Német Távirati Iroda a harctéri helyzetről szóló tudósításában kiemeli, hogy

magyar

vadászgépek a Don alsó folyása felett harcra készen állnak számbeli fölényben lévő szovjet légierőket és heves harcokban saját veszteség nélkül elpusztítottak négy ellenséges gépet.

A Német Távirati Iroda úgy értesült, hogy a toropeci katlanban, ahol befejeződött a körülzárt bolsevista alakulatok megsemmisítése, több mint 15.000 halottat veszített a Szovjet.

A Budapesti Értéktudós úgy tudja, hogy a transzkaukázusi szovjet hadsereg is megindította offenzíváját Mozdok vidékén.

Északafrikában

a libiai arcvonalon heves páncélos harcok, Tunéziában légi harcok folynak.

A tunéziai helyzetről azt jelenti az Interinf., hogy az angolok a jelek szerint még mindig nem ocsudtak fel abból a csapásból, amelyet a tengely csapatok Tebourba vidékén mértek rájuk a négy napos csatában. A heves harcokban az angolok 60 páncélos harckocsit, 42 gépesített üteget, sok felszerelést és löszert és 800 foglyot vesztek. Halottakban az ellenség a foglyok számának több szörösét veszítette. Az elszünetelt súlyos veszteség hatása alatt az ellenséges csapatok az utóbbi napok-

ban mindenütt kitérnek a harcok elől és még ott is harc nélkül adják fel állásaikat, ahol kedvező védekezési lehetőségek vannak.

Az angolok támadó előkészületeit és csapatfelvonulásait állandóan tűz alatt tartják a német légierők. Az északafrikai kikötők egész sorát támadták a németek, különösen La Galle kikötőjét, ahol hatalmas tüzek keletkeztek.

Libiában — mint Berlin és Róma közli — Rommel tervszerűen folytatja nyugati irányú elvonulását. Rommel nem tanúsított ellenállást El Agheilánál, mint az angolok várták, hanem kihasználva azt a körülményt, hogy az ellenség a nagy kiterjedésű aknamező megtisztításával volt elfoglalva, áthelyezte állásait. Hírszerint Misurata irányában Tripoli közelében folynak Rommel hadmozdulatai.

Az olasz hadijelentés lényegében ugyan azt közli, mint a német az afrikai harcokról, de hozzát teszi, hogy az ellenség légitámadása Sfax és Tunisz ellen néhány áldozatot követelt. Három ellenséges gépet lelőtt a légvédelem.

Japán

a római Piccolo sanghái értesülete szerint nagyarányú csapatösszevonásokat végez India határvidékén.

A Domei iroda beszámol a japán csapatok kínai sikereiről. A jelentés szerint a Jangce alsó folyása mentén vívott harcokban a csungkingi kínai és kommunista csapatok 1352 halottat és 1129 foglyot vesztek. 511 kínai katona átszökött a japánokhoz. A japánok 284 ágyút, 25 géppuskát, 158 pisztolyt és 1298 puskát zsákmányoltak. Husán vidékén a kommunista alakulatokkal ütköztek meg a japánok. Az ellenség 1000 embert veszített. Husz kilométernyire innen egy 1500 főből álló ellenséges alakulatot kerítették körül a japánok, az arcvonal más helyén pedig 1000 főnyi ellenséges katonaságot zártak gyűrűbe.

Ara 10 fillér

Több mint háromezer páncélost veszített már a Szovjet

Egyre kisebbszámu harcikocsit vetnek harcba a bolsevisták Az angolszászok szállításai az északafrikai partraszállás óta elmaradnak

Berlin, december 17.

Az Interinf. részletes összefoglaló jelentést közöl a keleti arcvonalról. Mindenekelőtt megállapítja, hogy a keleti front gyújtópontjain a tegnapi nap folyamán csak kevésbé változott a helyzet. A Szovjet néhány frontszakaszon fokozta erői bevetését, más szakaszokon azonban alábbhagyott a bolsevista támadás.

A Szovjet a tegnapi nap folyamán a sztalinvári térségben és a Don folyó középső szakaszán fokozta támadásainak hevesességét. A nagy erővel végrehajtott támadások azonban csak arra voltak jók, hogy fokozzák a Szovjet már eddig is nagy veszteségeit. Az Ilmen tótól délkeletre, Rzev vidékére és a doni arcvonalon alábbhagyott az ellenség támadása. Különösen feltűnő a páncélosoknak az eddiginél sokkal kisebb mérvű harcbevetése, ami nyilván az ed-

dig elszünetelt példátlanul nagy veszteségek következménye. Hozzávetőleges számítás szerint a Szovjet téli offenzívájának megindulása óta legalább 3.000 páncélos harcikocsit veszített el. A veszteségeken kívül valószínűleg az a körülmény a magyarázata a szovjet páncélosok kisebb bevetésének, hogy Amerika az északafrikai angolszász partraszállás óta nem szállíthat a bolsevistáknak.

Roszbabb a szovjet hadianyag minősége

Közli a továbbiakban az Interinf., hogy a Szovjet óriási páncélos harcikocsik vesztesége valószínűleg arra vezethető vissza, hogy a nyers anyag, amelyből a szovjet hadianyag készül, most már sokkal roszbabb minőségű, mint korábban volt és nem állja jól a tüzet.

A rossz időjárás meggátolja a légierők nagyobb arányú bevetését és ezért mindkét részről csak csekély légitvekenység folyt.

A német légierők a Jeges tenger mentén szovjet űtegeket és űtegalásokat romboltak szét és megsemmisítették a löszerkészleteket. Ju 83 mintájú bombázók és vadászbombázók nagy eredménnyel bombázták Murmanszk kikötőjét, ahol raktárakat és rakodó berendezéseket romboltak szét. Olyan nagy tüzek keletkeztek a kikötőben, hogy a lángok átcsaptak a városra is és 100 kilométerre világítottak.

A Valdai magaslat lábánál az ellenség csak kisebb erővel ismételte meg támadását. A támadást a németek visszaverték és érzékeny veszteségeket okoztak a bolsevistáknak. A német légierők már a szovjet vonalak felett harcra-

kényszerítették az ellenséget és két szovjet bombázót lelőttek.

A körülzárt szovjet csapatok kiszabadítására indított támadások sorra omlottak össze, míg a német páncélosok támadásai további előnyömlésre vezettek. A németek újabb fontos harcállásokat vettek be és több helységet szálltak meg, amelyeket az ellenség ellentámadásai ellenére is szilárdan tartanak. Az itt fogságba esett szovjet katonák mind fiatalok és kiképzésük gyöngye. Ellátási üzemből dobták őket az arcvonalra. Kihallgatásuk során elmondották, hogy Moszkvában katasztrófális az ellátási helyzet. Ugyanez tűnik ki a zsebekben talált levelekből is, amelyeket hozzátartozóiktól kaptak. A Szovjet az élelmiszerek kilencven százalékát a legszigorubbán adagolja, a nehéz testi munkások fejadagját pedig újból leszállították. A fejadagok azonban csak papíron vannak meg, mert nincsenek készletek, amelyekből a szükségletet kielégíthetnék. A nem adagolt élelmiszerek a zsidó kereskedőkön keresztül jutnak el a fogyasztóhoz, óriási áron, úgyhogy azokat a széles néprétegek egyáltalán nem tudják megfizetni.

Mindenütt visszaverték a Szovjet támadásait

Az Interinf. közli még, hogy Rzevtől délre újból áttörést kísérelt meg az ellenség. A kísérletet a németek visszaverték és a bolsevisták ismét példátlanul súlyos veszteségeket szenvedtek. A doni arcvonalon zászlóalj erősségű alakulatokkal támadtak a bolsevisták, az előterepen azonban sehoh sem jutottak túl. A szovjet-ségesek mindenütt eredeti állásaiba vetették vissza az ellenséget, amely úgy emberben, mint hadianyagban érzékeny károkat szenvedett.

A sztalinvári térségben továbbra is erős

a bolsevista csapatok nyomása. A támadásokat itt is gyalogsági erőkkal hajták végre. Az orosz lövészek támadásai a német tüzéség és nehéz fegyverek tüzeiben sorra omlanak össze.

A Kaukázus nyugati részén nem történt említésre méltó esemény, a terektől északra azonban nagy erővel támad a Szovjet, azzal a céllal, hogy oldalbatámadja a kaukázusi német állásokat. Ezek a szovjet kísérletek is eredménytelenek maradtak és a németek eredeti állásaikba üzték vissza az ellenséget.

Élénk német légitvekenység Északafrikában

Berlin, december 17.

Az Interinf. közli, hogy a német légierők élénk tevékenységet fejtenek ki Északafrikában. A keletalgériai repülőtereket eredményesen támadták és nagy tüzeket okoztak Tűzfegyverekkel ellenséges szállító oszlopokat lőttek a német

légierők, amelyek az egész területen ellenőrzik az ellenség mozgását.

Tunisz határvidékén meggátolták a német légierők az ellenséges repülőgépek előretörését és több ellenséges gépet megrongáltak.

La Calla kikötőjét nagy eredménnyel bombázták. Sok tűz keletkezett.

Az angolszász és szovjet megszállást mindenütt éhínség követi

Róma, december 17.

A Messaggero megállapítása szerint mind az országokban, amelyek angol vagy amerikai megszállás alá kerültek, rövidesen kitört az éhínség és amiatt napirenden vannak a zavargások. Legrosszbabb a helyzet Iránban, amely nemcsak angol, hanem szovjet megszállás alá is került és úgy kifosztották a lakosságot,

hogy semmije sem maradt.

A Stefani iroda ankarai értesülése szerint Iránba újabb csapatokat vezényeltek az angolok, hogy megfékezzék a zavargásokat, amelyek a rossz élelmiszeri viszonyok miatt törtek ki. Vannak városok, ahol heteken keresztül nincs kenyér.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

Péntek—vasárnap

RÉGI KERINGŐ

Főszerepben:

SZÜRÉNYI ÉVA
PÁGER ANTAL
Szilassy László

Pótműsor: magyar és olasz híradó.

A Duce saját villájában helyez el több gyermeket a légitámadás sújtotta Genovából

Róma, december 17.

A Duce tudatta Genova lakosságával, hogy több olyan család gyermekét, akik a légitámadások miatt hajlék nélkül maradtak, Forlì melletti villájában helyez el és lát vendégül a háboru végéig.

RÓMA EL AKARJA KERÜLNI A BOMBÁZÁST

(Budapesti Tudósító) Az olasz fővárosban már eddig is számos intézkedést adtak ki légtalmi rendszabályok végrehajtására. Így például valamennyi lakószobát homokkal látták el. Hír szerint ezen túlmenően hatóságok légtalmi rendelkezéseket szándékoznak kiadni Róma védelmére. Ezek között a rendelkezések között szerepel, — mint hírlik — az arról való gondoskodás, hogy a kimondottan katonai objektumokat eltávolítsák Rómából, amellyel — mint vélik, — a hadviselő Olaszország tekintélyének csorbulása nélkül elkerülhetik a bombázást. Ugy tudják, hogy a pápa sem idegenkedik ilyen természetű megoldástól.

AMERIKÁBAN A HÁBORU KITÖRÉSE ÓTA 40 SZÁZALEKKAL EMELKEDTEK AZ ÉLELMISZERÁRAK

Lisszabon, december 17.

(Stefani) Hivatalos amerikai adatok szerint az Egyesült Államokban a háboru kitörése óta 40 százalékkal emelkedtek az élelmiszerek ára. Az iparcikkek ára még ennél is nagyobb áremelkedést mutat.

A nagyvilágból

Egy olasz tengeralattjáró sikeres portyázásai során 5 ellenséges hajót süllyesztett el.

A spanyol rendőrség újabb 10 kommunistát tartóztatott le, akik vezető szerepet játszottak a polgárháboru idején.

A chilei felsőház határozati javaslatban mondotta ki, hogy az ország külügyi kapcsolatai tekintetében egyedül az államfőnek van joga intézkedni.

Az angolok beismerik egy tengeralattjárójuk elsüllyesztését.

Alexander, a brit tengernagyi hivatal első lordja beszédében kifejtette, hogy Angliának a háboru után is meg kell tartania tengeri hatalmát, mert Anglia jóléte a tengeri uralomtól függ.

Az Egyesült Államok tengernagyi hivatala beismeri két amerikai hajó elsüllyedését.

A svájci szövetségi gyűlés elnökké Enrico Cellini Tessini szövetségi tanácsost választotta meg.

**Csak a jó könyv épít és tanít
a rossz könyv rombol és butít**
Vásárolja könyveit

Kis Szt. Teréz
könyvkereskedésben,
Deák Ferenc téri
pavilonban

UTBAIGAZÍTÁS

Egy jól öltözött hölgy kérde a pályaudvar előtt szolgálatot teljesítő váltóórtól:
— Mondja kérem, ha én itt keresztül-megyek az uttesten, hová jutok?
Váltóór: A tulsó oldalra.

Felsőházi tagot választott Zombor

Zombor törvényhatósági bizottsága csütörtökön délután négy órakor ült össze. A közgyűlésen Deák Leó dr. főispán elnökölt. A Híszkegy elmondása után azonnal rátertek a tárgysorozatra. Az első pont a város felsőházi tagjának megválasztása volt.

Ismertették a belügyminiszter erre vonatkozó törvényjavaslatát, majd elrendel-

ték a névszerinti szavazást.

A város törvényhatósági bizottsága felsőházi taggá Magassy Antal gimnáziumi igazgatót, helyettesévé Veszeloovszky József dr. ügyvédet választották meg.

Lapzárta a közgyűlés még folyik és arról holnapi számunkban számolunk be részletesen.

Ujabb 98.000 tonna angolszász hajóteret és egy rombolót süllyesztettek el a németek

A vezéri főhadiszállás csütörtökön délben kiadott különjelentésében közölte, hogy a német tengeralattjárók az Atlanti óceán északi és középső részén, valamint Fokváros körül újabb 18 ellenséges hajót süllyesztettek el 98.000 tonna vízkiszorítással, további három hajót pedig megtorpedóztak. A hajókat kísérő hadihajók közül egy rombolót ugyancsak elsüllyesztettek a németek.

OLASZ-NÉMET GAZDASÁGI MEGEGYEZÉS

Berlin, december 17.

A német és olasz gazdasági bizottságok december 6-a és 16-a között tárgyalásokat folytattak a két ország jövő évi árucserforgalmának megállapítása érdekében. A tárgyalások, amelyek a két ország közötti szoros fegyverbarátságának megfelelő szívélyes légkörben folytak, egyezményhez vezettek, amelyet tegnap írtak alá német részről Clodius, olasz részről pedig Janini nagykövet. Az egyezmény szerint továbbfejlesztik a hadigazdálkodási együttműködést.

LAVAL TÁRGYALÁSAI

Párizs, december 17.

Laval francia miniszterelnök csütörtökön is folytatta tárgyalásait kormánya tagjaival, tegnap este pedig az újságírókat fogadta.

POLGÁRI MOZGÓSÍTÁS AZ OLASZ SZÉNÁNYÁKBAN

Róma, december 17.

Az olasz szénbányákra is kiterjesztették a polgári mozgósításról szóló rendelet hatályát.

Drámai jelenetek az egyiptomi parlamentben

Ankara, december 17.

A Stefani iroda értesülése szerint az egyiptomi parlamentben tegnap drámai jelenetekre került sor. A parlament az ellátási helyzetet tárgyalta. A vita során felállt az egyik képviselő és azt mondta, hogy felesleges a rossz ellátási helyzet okát kutatni, amikor mindenki tudja, hogy a rossz helyzet kizárólag az angol megszá-

lásnak köszönhető, viszont az angol megszállásért Nahas pasát és kormányát terheli a felelősség. A képviselő szavai általános kormányellenes tüntetésre vezettek. A nagy lármában az egyik képviselő hirtelen elsápadt, szívéhez kapott, majd összeesett. Mint megállapították, szívinfarktus ölte meg.

Lázár Mária örömmel jött Zomborba

Darabommal a két nép egymásközötti jóviszonyát szeretném kimélyíteni

mondotta Vándor Kálmán az Idegen asszony főpróbáján

Két érdekes vendége van Zombornak. Az egyik Lázár Mária, az ismert színésznő, a másik Vándor Kálmán író, az Idegen asszony szerzője. A szindarabot csütörtökön és pénteken este mutatja be a Kőszegi színház. Lázár Mária már két nappal ezelőtt megérkezett és egész napon át próbál a Városi Színházban.

Itt kerestük fel az első felvonás egyik legszebb jelenetét próbálja Homm Pállal. A zongora mellett ül és felcseng kellemes hangja. Szerb nótát dudol.

Nagyon örülök, hogy Zomborban játszhatom, mondta próbaután az egyik páholyban, ahol császárszalonnát eszik szemlyével. Tudja nekünk, színészeknek, legfontosabb az, hogy meghódítsuk a közönséget. Én is szeretném, s remélem, sikerül is. Szeretem ezt a darabot. Sok női finomság kell az eljátszásához.

Mesél pesti sikeréről a darabbal kapcsolatban, aztán:

— Zombor kedves város. Most őszkor, szomorúság fogja el az embert. Tegnap este sokáig sétáltam az utcákon. Megájtattam az egyik kiskocsmánál, s tíz percig elhallgattam a szerb nóták kiszűrődő foszlányait.

— Irja meg azt is, mondja távozóban, kezében a szemlyével, hogy írtam egy könyvet. A címe: Őszinte vallomás. Zomborban is kapható.

Mosolyog. A színpadra libben, szinte lenyűgöző látvány, s egészen biztosan érezük; meghódítja a közönséget, a pesti után a zomborit is.

Vándor Kálmánnal a kulisszák mögött beszélgettünk. Régi ismerősként üdvözöl bennünket.

— Jártam már itt, a felszabadulás nap-

jaiban, mondotta. Azt hittem nem megy meg szárazon. Ropogott a puská ugyancsak. Ott az új korház felé kaptak el bennünket. Rágyújt, hosszan kifújja a füstöt:

— Jártam Eszéken is. Megismertem a szerbeket és megszerettem őket. Ott érlelődött meg bennem ez a téma. Ha ezzel a darabommal hozzájárulok a lelkek megbékéléséhez és a két nép barátságát egy lépéssel előre viszem, akkor elértem célomat.

— Én is szívesen jöttem Zomborba. Örülök, hogy Lázár Mária játsza itt is darabom főszerepét. Remélem siker lesz.

Bucsuzik. A darabot figyeli. A kulisszák mögött ül összevont szemekkel és néha utasítást ad a rendezőnek.

Dél már régen elmúlt, de a próbát egy percig sem hagyták abba. Sietni kell, este előadás lesz.

VARGA MINISZTER ISMERTETTE AZ ÁLLAMI MUNKAKÖZVETITÉSÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYTERVEZETET

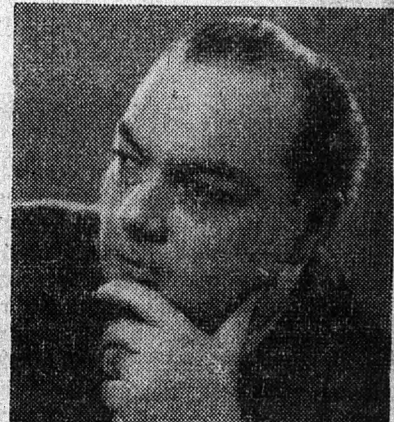
Budapestről jelentik: A MÉP csütörtöki értekezletén Varga József kereskedelem és iparügyi miniszter ismertette az állami munkaközvetítésről szóló törvényjavaslatot, amelyet a párt elfogadott.

Husjegy Budapesten

Budapestről jelentik: A székesfővárosban január elsején a most megjelent rendelet értelmében bevezetik a husjegyet. Husjegyre hetenként ötször vásárolhatnak húst a pestiek.

Általános érdeklődés előzi meg Koréh Endre zombori hangversenyét

Mint a Délvidék már közölte, Zombor város Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága nagyszabású munkatervében több országos hírnű művésznök zombori fellépését is tervezte. Első a sorozatban Koréh Endre, a m. kir. Operaház kiváló művésze, aki

szombaton este 7 órai kezdettel művészeti előadások keretében mutatkozik be a zombori közönségnek. A hangversenyt, amely iránt általános érdeklődés mutatkozik Zomborban, a város-háza nagytermében tartják meg.

Együttműködik az ENT és a DMKSz vezetősége

Az egyesült Női Tábor elnöksége és a DMKSz vezetősége olyan megállapodást kötött, amelynek értelmében a két egyesület vezetői együtt, közös megértéssel végzik a szociális munkát. Ezzel kapcsolatban dr. Deák Béláné az ENT hácsbodrog vármegei szervezetének elnöknője felhívja az összes vidéki szervezetek vezetőit, hogy ezt a határozatot tegyék magukévá és ennek szellemében végezzék tevékenységüket.

SZILVESZTER EST táncos egybekötve a Vadászirt szálló nagytermében 7 órai kezdettel. Belépődíj nincs. Vacsora kötelező.

Asztalrendelések személyesen az irodában, naponta 8-12 és 3-7 ig, 29-ig bezárólag

Az afrikai utánpótlás problémája

Irta: **Brüninghaus ellentengernagy**

A honvédelmi tudományban az évszázadok folyamán bizonyos szabályok alakultak ki, melyeket a tengerentuli vállalkozások, az úgynevezett „kombinált hadműveletek” sikere szempontjából általános érvényűeknek lehet minősíteni. Erre éppen Afrika földje nyújt klasszikus példákat. Még csak Róma és Karthago élet-halálharcáig sem kell visszamenni, Napoleon balsikerű egyiptomi expedíciója maga is találó bizonyítékul szolgálhat arra a tételre, hogy az utánpótlás biztosítása nélkül minden kombinált hadművelet rendkívüli kockázattal jár. Azzal, hogy 1898-ban Napoleon anélkül tudott Egyiptomban partra szállni, hogy a tengeri uralomért csatát kellett volna kockáztatnia, már maga is nagy jelentőségű részleges siker volt ugyan, az abukiri tengeri vereséggel, melyben a Földközi-tenger fölötti uralom végleg elveszett, a part-raszállt hadsereg sorsa mégis megpecsételődött és a sok csatában győzelmes francia armádia 1801-ben feltétel nélkül kénytelen volt megadni magát.

A napoleoni kísérlet és ehhez hasonló egyéb vállalkozások tanulsága alapján természetesen az angolszások észak-nyugatafrikai rajtaütése is komoly veszélymozzanatot rejt magában. A partraszállás, melyet Hull amerikai külügyminiszter nyílt bevallása szerint az amerikai diplomácia és titkos szolgálat alapos „politikai” előkészítő munkája előzött meg, aránylag könnyen sikerült, a kezdeti „győzelmi” mámor elmúltával azonban Washington és London is tudatára ébredt már annak, hogy ezzel még koránt sem oldódott meg minden probléma. Elég itt Knox amerikai tengerészetiügyi miniszterre utalni, aki szokott szerénytelenségével ellentétben ez alkalommal nem tudta elmulasztani, hogy az afrikai kaland folytatásának valószínű nehézségeire rá ne mutasson. Ezek a nehézségek elsősorban az utánpótlás, illetőleg a szükséges hajóteret kérdésével vannak összefüggésben. Hogy az angolszás hatalmak a novemberi rekordsúlyvesztés után abban a helyzetben vannak-e, hogy az afrikai utánpótlás ellátására szükséges hajóteret elő tudják teremteni és a hosszú óceáni uton biztosítani tudják-e, olyan probléma, melynek megoldását a jelek szerint maga a Downing-street és a Fehér Ház sem meri ténynek elkönyvelni.

Tengeralattjáró és légiveszély

A vállalkozás sikerének politikai előfeltétele Francia-Afrika, Dél-Franciaország és Korzika lényegében ellenállás nélküli megszállása volt. A német-olasz ellenlépés, vagyis Dél-Franciaország, Tunisz és Korzika megszállásával ezek a politikai előfeltételek csak részben mentek teljesebbé, ám ezenkívül katonai szempontból is csatlósításra érte az angolszás reményeket. A tengerhatalmak tengeralattjáróinak és végrehadarejének erőteljes fellépése olyan mozzanat, mely a Földközi tengerhez hasonlóan korlátolt területen lényeges módon megnehezítette a támadók helyzetét. I. F. C. Fuller tábornok, az egész világon ismert angol katonai szakértő „Az első népszövetségi háború” című könyvében annakidején ezekkel a szavakkal jellemezte a most bekövetkezett helyzetet: „A Földközi tenger egyszerű csatorna és semmi több, éppen úgy csatorna, mint maga a Szuezi csatorna, sőt összehasonlíthatatlanul nagyobb mértékben az, mint a La Manche csatorna és az Északi tenger 1914-ben volt. A repülőgépek korábban a Földközi tenger tengerszorosává vált és csak egy megbomlott tengernagy kísérhetné meg, hogy behatoljon rá, még akkor is, ha előzőleg megbizonyosodott róla, hogy partjai vagy veszélytelenek, vagy pedig légitámadásokkal szemben védve vannak”.

Fuller nézete természetesen erősen túlzott, az angol-amerikai szállítóflotta eddigi hatalmas veszteségei azonban így is súlyosan veszélyeztetik a vállalkozás sikerét, mert az elsüllyesztett vagy súlyosan megrongált csapatszallító hajóter pótlására nem sok a remény. Az ilyen kísérlethez szükséges gyors csapatszallító építésére a háború folyamán gondolni sem lehet — utászallító hajók a háború megkezdése óta nem is épültek egyetlen angol vagy amerikai hajógyárban

sem —, azok a „Liberty”-tipusú új amerikai tengerhajók pedig, melyeket az amerikai népnyelv nem ok nélkül keresztelt el „ronda kacskák”-ra (Ugly Ducklings), tíz csomós óránkénti sebességükkel csapatszallítási és gyors utánpótlási célokra teljességgel alkalmatlanok.

Megoldhatatlan kérdések

A szabályos mederben folyó és kellőleg biztosított utánpótlás az erre a célra legalkalmasabb cirkálók és torpedórombolók rendkívül erős megfogyatkozása miatt már csak azért is igen nagy nehézségekbe ütközik, mivel Angliának és Amerikának másuttal is vannak utánpótlási feladatai és az utánpótlás a gépesített háboru mai korában különösen nagy hajóteret vesz igénybe.

Az amerikai hadügyi államtitkár szeptember végére vonatkozólag az Egyesült Államok területén kívül állomásozó amerikai csapatok létszámát nemrég 600.000 főben jelölte meg, melyek a következőképpen oszlottak meg:

Anglia-Izland	200.000 ember
A Csendes óceán délnyugati része	85.000 ember
Közép-Kelet	30.000 ember
Afrika	3.000 ember
Távolkelet	10.000 ember
Nyugat-India	95.000 ember
Hawaii	75.000 ember
Alaszka	37.000 ember

Ezekhez járulnak a mostani afrikai vállalkozás-

Egy ország, ahol minden család járát ujságot

A japán sajtó dióhéjban

Japán évszázados elzárkózás után csak későn nyitotta meg kikötőit Európa előtt, sajtója így csak alig nyolcvan esztendő múlva tekinthet vissza. Az első japán ujság, a „Japan Herald” 1863-ban angol nyelven jelent meg. Hét évvel később került nyomdába az első japán nyelvű ujság, a ma is népszerű „Tokio Nisi Nisi Simbun”. A japán sajtó azonban csak 1890 óta vett nagyobb lendületet. Ez az új japán alkotmány kibocsátásának és ezzel együtt a sajtószabadság megszületésének éve. Most már gyors egymásutánban alakult meg a politikai sajtóorgánumok egész sora, köztük számos nagy napilap. A japán külpolitikai tevékenység megéléskülése, elsősorban pedig a különböző japán háborúk, természetesen nagyon termékenyítőleg hatottak a sajtóra. Az 1894/95. évi kínai-japán háború például nem kevesebb, mint négy nagy ujságot hívott porondra. Sokat köszönhet a japán sajtó a világháborúnak is: ekkor importálta Japán az első modern nyomdagépeket, melyek egy óra alatt 90.000 négy oldalas ujságot tudtak előállítani.

Az 1934 óta megjelenő ujságok száma meghaladja az 1100-at és a 19 milliós példányszámot. Eszerint, minthogy Japánban 18 millió család él, minden család legalább egy lapot olvas rendszeresen.

A legfontosabb és nemzetközi jelentőségű lapok szerkesztőségei Tokióban vagy Osakában székelnek. A legnagyobb lapján lap, az „Asahi Simbun” egyszerre jelenik meg Tokióban és Osakában napi két kiadásban és 3.200.000 példányszámban.

Asahi annyit jelent, mint reggel, vagy felkelő nap, a simbun ujságot jelent, a lap nevét tehát reggeli ujságnak lehet magyarrá fordítani.

Elterjedtségében vetekszik vele a „Tokio Nisi Nisi Simbun”, Japán legrégebbi lapja. Nisi-Nisi annyit jelent, hogy napról-napra, az ujság egész neve tehát tokiói napi ujság. Nem sokkal marad mögötte az Osaka Mainicsi Simbun sem, majd következik a Yomiuri Simbun (olvasnivaló ujság) egy milliós, a Hoci Simbun (hir-ujság) négyszáz ezres, végül pedig az annak idején Tokutomitól, a leghíresebb japán ujságírótól alapított Kokumin Simbun (nép-ujság) 150.000-es példányszámmal.

Karácsonyra

RECTA órát vegyen

PARCSETICH-nál

óra, ékszer, dísz tárgyak

szemüvegek nagy választékban

Bizalom tag.

Nemzeti mozival szemben

ban bevetett erők, úgyhogy egyedül Amerikának legalább 700.000 ember tengerentuli utánpótlásáról kell gondoskodnia.

Frank Ross ezredes, az európai hadszínterre küldött amerikai haderők utánpótlási főnöke nemrég kijelentette, hogy számításai szerint egy egymilliós hadsereg szállítása kereken 15 millió tonna hajóteret vesz igénybe. Ha hozzáfűzük ehhez, hogy régebbi amerikai adatok szerint az Izlandon állomásozó csapatok ellátása lőszerutánpótlás nélkül is 250.000 tonnányi hajóteret tartott állandóan lekötve, mindenki könnyen fogalmat alkothat magának arról, hogy milyen csillagászati számokra rugó hajóterre lenne Rooseveltnek világuralmi tervét megvalósításához szüksége. Azt, hogy ez a hajóteret nem áll és belátható időn belül nem is állhat rendelkezésre, nem szabad bizonyításra, de az is nagyon kétséges, hogy Angliának és Amerikának van-e elég nélkülözhető, vagy inkább, máshonnan elvonható hajóteret Észak-Afrikában partraszállt csapataik ellátására. A jövő hamarosan meghozza a feleletet erre a kérdésre. (MN)

Talán éppen azért, mert aránylag olyan fiatal, a tudomány és technika vívmányainak felhasználásában a japán sajtó az első helyet foglalja el a világon. Az Asahi Simbun már 1904/05-ben, az orosz-japán háború idején bevezette szerkesztőségében a telefonszolgálatot és ennek köszönheti élrészökését. A japán ujságok és sajtóügynökségek tudósítói híreik közvetítésére ma 500-700 kilométeres hatósugaru rövidhullámú rádióadókat használnak.

Az Asahi Simbunnak 30 magánrepülőgépe, a Domei-irodának három repülőgépe van. Ezek közül némelyik szerkesztőségi asztalokkal, a felvételek előhívására sötétkamrával és a modern technika számos más vívmányával van felszerelve, úgyhogy a lap jórésze állandóan uton lévő repülőgépeken készül el. Ujabbán mindinkább tért hódít a képtávíró használata is, de a postagalamb-szolgálat sem ment még ki a diótból.

**Nagy karácsonyi vásár
KIS SZT. TERÉZ**

könyv és papírkereskedésben
Szt. István Társulat és
Korda összes kiadványai

Ekkora szervezetek mozgatására természetesen a munkatársak és alkalmazottak egész seregére van szükség.

A Domei-iroda 6000 kilométeres magántelefonhálózatát kereken harmincezer tudósító és alkalmazott tartja állandó üzemben.

Az iroda csupán Kinában is 400 levelezőt foglalkoztat, akik 50 városra elosztva végzik munkájukat.

Az Asahi Simbun alkalmazottainak száma, nem számítva az elárúsítókat és elosztókat, meghaladja a 4000-et.

Érdekes, hogy minden technikai modernségük ellenére a japán ujságokat még mindig kézi szedéssel állítják össze.

A japán írásjelek nagy száma miatt — a nyomtatásban is használt jelek száma mintegy két és fél ezerre rug — a japán sajtó az európai betűöntőnyomdagépeket nem tudja használni. (St)

Egy keszegért hat hónapi börtön

Elítélték a bezdáni halastó fosztogatóját

A zombori törvényszéken Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa tegnap érdekes ügyet tárgyalta. A vádlottak padján Rang Ferenc bezdáni napszámos ült, akit a királyi ügyész azzal vádolt, hogy megdézsmálta Vukovics István halastavát.

Rang négy keszegét lopott a halastóból. Amikor a zsákmánnyal el akart tűnni, észrevette Gertner György halór. Figyelmeztette a vádlottat tette súlyos következményeire és kérte, hogy a halakat dobja vissza a vízbe. Rang azonban erre nem volt hajlandó. Dulakodni kezdett a halórral, s az öreg embert a víz alá nyomta, majd elfutott.

A bíróság előtt a vádlott beismerte tetteit. Kijelentette, hogy haza akarta vinni a halat. Tudta, hogy a halastó magán tulajdon, mert két tábla is figyelmeztette erre a halastó körül.

A bíróság több tanut hallgatott ki. Gertner György halór kihallgatása után a bíróság kihirdette az ítéletet. Bűnösnek mondta ki Rang Ferencet rablás büntetésében és a Btk 330 paragrafusa értelmében hathavi börtönbüntetésre ítélte.

A királyi ügyész súlyosbításért felebbezett, a védő semmisségi panaszt jelentett be, az elítélt azonban megnyugodott az ítéletben.

Betörés és több betörési kísérlet Örszálláson

A segítségért kiáltozó asszonyra fejszét hajítottak

Örszállásról jelentük: Tegnap éjjel után ismeretlen tettesek felfeszítették Schlemmer János vaskereskedésének rejtőnyét és behatoltak az üzletbe, ahol a kézipénztárból 91 pengőt vittek el. Mivel az üzletben több pénzt nem találtak, igyekeztek a lakásba hatolni. Így jutottak ifj. Schlemmerné szobájába. A sötétben a betörők zseblámpájukat használták s a rávilágító fény felébredtetten Schlemmerné, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem felszakította az uccára tekintő ablakot és segítségért kiáltozott. Erre az uccán őrt álló betörő

fejszét a kiáltozó asszony fejére dobta, az azonban szerencsére célt tévesztett.

A fiatal asszony kiáltozására Schlemmer János is felébredt, aki az épület másik szárnyában lakik és ő is segítségért kiáltott, mire a betörők elmenekültek. Schlemmer azonnal értesítette a csendőrséget, s

azok megkezdtek a nyomozást.

Amíg a csendőrök Schlemmer lakásán helyszíni szemlét tartottak a betörők még öt helyen kíséreltek meg betörést, sikerrel azonban sehol sem jártak.

A Röckl féle fűszerkereskedés faajtáját felfeszítették és már a belső ajtót akarták benyomni, amikor Röckl né felébredt a zajra s az üklebe nyitott. A betörők, amikor megpillantották, elmenekültek. Ezután megkísérelték feltörni Rozmanitz Márton, Priszlinger Péter és Priszlinger István üzletét, de eredményt itt sem értek el. Végül a román kat. plébániára hatoltak be, ahol a káplán zavarta meg őket, úgy hogy onnan is menekülniük kellett, anélkül, hogy valamit elvihettek volna. A nyomozás nagy apparátussal folyik és remélik, hogy a vakmerő tettesek hamarosan a csendőrök kezére kerülnek.

Mellbeszurta a kibicet

Egy évi börtönbüntetéssel végződött a véres bácsi kártyacsata

A zombori törvényszéken Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa tegnap tárgyalta a véres bácsi kártyacsata ügyét. Jelentették annakidején, hogy Pur Ferenc bácsi lakos az egyik kocsmában összeveszett Drach Ferencel, akit bicskájával mellbeszurta. Drach a szurás következtében súlyos sérüléseket szenvedett és hosszú ideig feküdt a kórházban.

A kritikus napon az egyik bácsi vendéglőben többen szórakoztak. Pur Ferenc az egyik asztalnál kártyázott több társával. A lap nem járt jó, mert a vádlott állandóan vesztett. Közben a kibicék közbe-közbe

szóltak. Amikor Purnak már 14 pengő vesztesége volt, hirtelen felállt és kijelentette, hogy nem játsszik többé.

Erre a kibicék is beleszóltak a játékba. Drach sértegetni kezdte Purnakot, akit gyávának nevezett. Emiatt szóváltás keletkezett közöttük. Pur a vita hevében előkapta zseb-kését és azt markolatig döfte Drach mellébe. A szerencsétlen ember véresen esett össze. Mentők szállították a kórházba, Pur Ferenc ellen pedig megindult az eljárás.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondotta ki Pur Ferencet és egyévi börtönbüntetésre ítélte.

Mindent magára vállalt az okirathamisítással és betörésekkel vádolt kecskeméti péksegéd

Ruhát, cipőt, szappant, bort és pénzt lopott — Vádlóttársát szabadlábra helyezte a zombori törvényszék

A zombori törvényszéken Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa szerdán a késő esti órákban kezdte el Nagy Vilmos kecskeméti péksegéd és társai ügyének tárgyalását.

A vádlottak padjára került Nagy Vilmoson kívül Hajnal János gombosi cipészsegéd, mint bűntárs, továbbá Petrovics Antal és annak felesége, mint orgazda.

A két elsőrendű vádlott november 15-e óta van vizsgálati fogságban. A többiek szabadlá-

bon védekeznek. A két vádlottat a szuronyos fegyőrök vezették a bíróság elé. A személyi adatok felvételénél kiderült, hogy Nagy Vilmos eddig hétszer volt büntetve betörésekért, rablásokért és sikkasztásért. Hajnal János büntetlen előéletű.

A vádirat szerint az első és másodikrendű vádlott 1942 szeptemberében Grádics Józsefnél bort lopott. Behatoltak a pincébe, ahonnan több alkalommal 5—5 liter bort vittek el. A padláson is jártak, innen mosószappant vittek magukkal.

Ezenkívül egy párt cipőt, két pár botkót emeltek el.

Nagy Vilmos hosszabb ideig dolgozott Hammer Péter zombori péknél. November elsején Nagy hirtelen eltűnt, de magával vitte munkaadója ruháját is. Ezenkívül feltörte a szekrényt és 380 pengő készpénzt rabolt el.

Az első és a másodikrendű vádlott Derynén eladta Szávicz Todor szénáját Kurcinak István temerini gazdálkodónak, s a pénzt elköltötte. A kár 226 pengőt tesz ki. A másodikrendű vádlott ellen az a vád, hogy Szávicz Todor nevében meghatalmazást hamisított Nagy Vilmos részére, amelynek alapján az fel tudta venni a pénzt a szénáért Kurcinaktól. Ezért okirathamisításért is felelőségre vonják.

Petrovics Antal és felesége azért került a vádlottak padjára, mert az első és a másodikrendű vádlottól szappant vásárolt, bár tudta, hogy az lopásból származik.

Nagy Vilmos mindent töredelmesen bevallott. Bátran állt a bírói emelvény elé és kijelentette, hogy a betöréseket és a csalásokat egyedül követte el. Hammer péknél ittas volt. Derynén a pincében is egyedül járt a borért. Az igaz, hogy adott a borból társának is, de az nem tudta, hogy honnan szerezte.

A másodikrendű vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Együtt dolgozott Naggyal, de az sohasem mondta neki, hogy betöréseket követ el.

— Hát ki adta el a szénát? — kérdezte az elnök.

— Azt is Nagy adta el. De a vevő a megbízást akarta látni, s ezért Nagy bement az egyik kocsmába és szerb nyelven iratolt az egyik vendéggel megbízólevelet. Ezt felmutatta Kurcinaknak, mire az kifizette a széna árát...

— És mi volt a szappannal? Maga nem tudta, hogy az lopott szappan? — kérdezte az elnök.

— Nem tudtam, elnök ur.

— Hát nem gondolt arra, hogy ma nincs szappan és hogy azt nehéz beszerezni?

— Nem. Hiszen sok szappan van, azt hittem, hogy vette a vádlott. Sok helyen láttam szappant, amikor dolgoztam.

— Mondja el nekünk is, hogy hol látta. Erre én is kíváncsi vagyok, — mondta az elnök.

Ezután a bíróság kihallgatta Petrovics Antalt, aki kijelentette, hogy nem tudott semmit a szappanról. A felesége vette át a szappant. De a ruhát nem a szappanért adták. A két vádlott már előbb járt náluk. Nagyon megsajnálta őket, s adtak nekik ócska ruhaneműt. Ezért hálaból Nagy hozott 11 darab szappant feleségének.

Petrovicsné sem érzi magát bűnösnek.

A bíróság kihallgatta Grádics Józsefné, Butter Jakab és Hammer Péter károsultakat. Ezek kívánták a vádlott megbüntetését.

A bizonyítási eljárás befejezése után a királyi ügyész a vádat Hajnal János ellen csak csalás vétsége címén tartotta fenn, mire a törvényszék elrendelte a másodikrendű vádlott szabadonbocsátását.

A bíróság a tárgyalást elnapolta.

Megjelent

a Délvidék naplója

Minden olvasónknak hához szállítjuk az újsággal, vagy postán küldjük meg, ha igényt tart rá. Négy színnyomású fedőlap, tetszetős kivitel, képekkel, szépirodalmi részzel, gazdasági tanácsadóval, fontos utmutatásokkal és a vásárok jegyzékével ára

40 fillér

A naptár szétküldését már megkezdjük. Rendelje meg mielőbb. A pénz előzetes beküldése mellett portómentesen szállítjuk. Kapható minden lapárusunknál.

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szentelek utca 12. Telefon 331. **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Kigvó, Rákóczi ut sarak.

Karácsonyi ünnepélyt rendeznek a zombori tűzharcosok. A zombori tűzharcosok főcsoportja december 23-án este 7 órai kezdettel karácsonyi ünnepélyt rendez a szegény tűzharcosok felségélyezésére. A Hírszekeret a Magyar Iparos Dalárda adja elő. A megnyitóbeszédet Pethő Floris mondja, utána vidám gyermek-gyermekjelenet következik. Az ünnepi beszédet Cziráky Imre mondja. Littyay Piroska melodramát ad elő, zongorán Rumbach Piroska kíséri. Liebhardt Éva Hangai Sándor karácsonyi imádságát szavalja el. Szerepelnek még Szabó Sándor, Molnár Jenő és a Petőfi utcai iskola növendékei. A karácsonyi ünnepély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Kishegyes új képviselőtestülete. Az 1943 évré a következőket nevezték ki: főjegyző Szép Sándor, községi bíró Fodor Elek, albíró Csáki György, esküdtek György Antal, Dudás Gergely, Fabó János és Csáki Dávid, közgyám Sándor József, pénztárnok Maronka Ferenc, fogyasztási kezelő Sándor István, orvos dr. Tóth Árvai Márk, állatorvos Schmidt Péter, községi képviselő Hárs Aladár, id. Kurin János, Szabó Antal, György István, ifj. Csernus Dániel, Raffay Péter, Szügyi Antal, Frindik Mihály, Gombár Lajos, Halasi Mátyás, Vörösharanyai Ferenc, Molnár István, Csahai Ferenc fia, Sándor István, Dömötör Pál, Maronka Péter, Varmuzsa Lajos, Halász Ferenc és Szilágyi Pál.

A legjobb **halászlé**, kitűnő zene mellett a „**Kék szőlőfűrt**” vendéglőben Tulajdonos Michelsz János.

Romlott zsirt mért ki egy topolyai hentes. Tudósítónk jelenti: Mezei Kálmán topolyai hentes romlott zsirt mért ki és ezért 21 napi fogházra ítélték. — Jurcsák István csantavéri lakos egy fejős tehenet adott el és a vevőt azzal tévesztette meg, hogy a tehenét vemhesnek mondotta és ezért drágábban adta. Jogerősen 21 napi elzárásra ítélték, az ítélet végrehajtását azonban 3 évre felfüggesztették. — Kiss Bálint bácskossuthfalvai lakos meglopva szállásadóját és ezért jogerősen egy hónapi fogházra ítélték.

Drágán árulta a meggyet — felelősségre vonták. Ivankov Dusan 32 esztendő zombori kereskedőt azért vonták felelősségre, mert 2 pengő helyett két és fél pengőért árulta a meggy kilóját. A vádlott azal védekezett, hogy azért vitte piacra a meggyet, hogy az ne romoljon el. A tárgyalást elnapolták.

Üzletosztogató artisták Ujvidéken. Az ujvidéki rendőrség őrizetbe vette Feisthamer József bácsföldvári és Buzogány Géza óbecsei artistákat, akik Ujvidékre mentek bevásárlás végett. Minthogy pénzüket elfogyott, üzletekben lopásokat követtek el, s a lopott holmit értékesítették. A letartóztatottak több ilyen lopást beismertek.

Drágán adta a kukoricát, pénzbüntetésre ítélték. A zombori törvényszéken Boldog Lajos egyesbíró csütörtökön tárgyalta Müller Henrik 67 éves ujszivaci gazdálkodó ügyét, aki ellen az a vád, hogy 50 pengőért adta a kukorica métermázsáját. A gazdálkodót 50 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Hirtelen halál. Bandobranszki Lázár nyugalmazott altiszt 63 éves korában hirtelen elhunyt.

Mellőzzük a „boldog karácsony”-i és a „Buék”-ot! A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felkéri a közönséget, hogy a szokásos karácsonyi és újévi üdvözlőlapok és írásos jókívánatok küldését — tekintettel a postaforgalom lebonyolításában mutatkozó személyzeti és szállítási nehézségekre, továbbá az anyaggal való takarékoskodás céljából is — ebben az évben — mellőzze. A jókívánatok küldésére szánt összeget fordítsa mindenki a hadigondozást végző intézmények támogatására.

A vízkárosult földbérletk haszonbérmeisékére szabályozásról kormányrendelet jelent meg amely megállapítja, hogy milyen károsult, milyen esetekben kérhet haszonbérmeiséklést. A rendeletet holnapi számunkban ismertetjük részletesen.

Kalapáccsal fejbeverte alvó feleségét. Karácsonyi Sándor nyugalmazott postaltiszt kalapáccsal támadt alvó feleségére és többször fejbesújtotta. Az asszony véres fejjel a szomszédokhoz futott menedéket keresni. A férfi már hosszabb idő óta idegbeteg és idegklinikai kezelés alatt állt. A szomszédok keresésére indultak és a kamrában felakasztva találták meg a szerencsétlen idegbeteg embert. A kötélről levágták, de életretéríteni már nem lehetett.

Karácsonyi ajándékul

Most mit is vehet?

J Á N Y - nál szerencsét hozó Osztálysorsjegyet.

A bedolgozó iparosok figyelmébe! A közellátásügyi miniszter 167.687—1942. sz. alatt arról értesítette az IPOK-ot, hogy a bedolgozó iparosoknak, illetve munkavállalóknak kifizetett munkadíj tekintetében a következő rendelkezések lépnek életbe: Az egyéni rezsikulcsot és az irányrezsikulcsot alkalmazó kisiparosok a legmagasabb árak kiszámításánál a bedolgozó iparosok részére kifizetett munkadíjnak csupán 85 százalékát vehetik, mint munkabért tekintetbe, a bedolgozó munkadíj e 85 százaléka, illetve annak és az üzemi munkabérnek összege után számítható az általános üzemi és üzleti rezszi a százalékos rezsikulcs segítségével. Az egyéni rezsikulcsot alkalmazó kisiparosoknak rezsikulcsok kiszámításánál a bedolgozóknak kifizetett munkadíj 85 százalékát, mint kifizetett munkabért, 15 százalékát pedig mint általános üzemi és üzleti költséget kell tekintetbe venni.

A háborús karácsonyvárásról, honvédekink Don-menti bravurjáról, az afrikai és keleti hadszíntér helyzetéről közöl szemléltető, ritka érdekességű fényképfelvételeket, képsorozatot a Magyar Erő karácsonyi előtti száma. Eredeti kép- és riport sorozatok számolnak be a nagyvilág és Magyarország elmúlt heti eseményeiről, kétoldal terjedelmű képsorozat ismerteti a távolkeleti helyzetet. A képeslap-előállítás technika szenzációja, hogy a Magyar Erő már most számol be a japán haderő új offenzívájáról India határai felé. Bö színház és sportrovat, keresztény, szépirodalom és humor egészíti ki a heti képeslap tartalmát. Ára 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet krt. 7.

Módosult a mezei tenyésznyal ára. A földművelésügyi miniszter a mezei tenyésznyulnak páronként 36 pengőben megállapított árát 45 pengőre emelte fel, tekintettel a lóttvadnak időközben történt áremelésére. Közli a rendelet, hogy azok, akik tenyésznyulat november 30-ig 36 pengős árban igényeltek, a tenyészvadjujtatásról szóló rendeletben foglalt átviteli kötelezettség ellenére sem kötelesek a tenyésznyulat az újonnan megállapított 45 pengős áron átvenni.

Drága volt a gyermekcipő. A zombori törvényszék Paszt Mátyás ujszivaci cipészt azért vont felelősségre, mert 19 pengő helyett 33 pengőért adott el egy gyermekcipőt. A cipészt 100 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Színház-Film

Csütörtök: IDEGEN ASSZONY, Lázár Mária vendégszereplésével és Vándor Kálmán, a szerző személyes jelenlétével.
Péntek: IDEGEN ASSZONY, Lázár Mária vendégszereplésével.

TURUL FILMSZÍNHÁZ:

Régi keringő

Péntektől vasárnapig vetíti ezt a minden jelenetében változatos, érdekes zenés vígjátékot a Turul Filmszínház. Rengeteg bonyodalom, félreértések egész sorozata, míg a film a happy-endig jut. Szörényi Éva, Páger Antal, Szilassy László nagyszerű alakítást nyújtanak.

Fel kell takarmányozni a makktermést. A földművelésügyi miniszter utasította az erdőgazgatóságokat, hívják fel az erdőtulajdonosokat, hogy erdeiknek természetes felújítás alatt nem álló részeiben felhasználatlanul maradt tölgy-, cser- és bükk-makktermést akár a saját, akár pedig idegen sertések makkoltatása után igyekezzenek hasznosítani. A makkoltatás engedélyezése iránti kérelmeket az illetékes erdőgazgatósághoz kell előterjeszteni.

Vidéken a közellátási kormánybiztosok engedélyezik a magánosok sertésvágását. A közellátásügyi miniszter a magánfogyasztás céljára történő sertésvágások engedélyezésével a közellátási kormánybiztosokat, illetőleg Budapest székesfőváros polgármesterét bizta meg. Ezt az engedélyt azoknak kell kérniük, akik legalább hat darab sertést hízlatnak magánfogyasztás céljára történő vágásra. A rendelet a hivatalos lap szerdai számában jelent meg.

Meghosszabbították a délvidéki betéti okmányok bemutatási határidejét. A hivatalos lap szerdai számában megjelent kormányrendelet a visszafoglalt délvidéki területen kibocsátott betéti okmányok bemutatására megállapított határidőt 1943 január 15-ig meghosszabbította.

Halálos vonatgázolás Ugodnál. István Ferenc huszéves bakonybéli legény az ugodai vasútállomás közelében a vágányokon akart áthajtani. A sötétben nem vette észre a Bánhida felől érkező vonatot, amelynek mozdonya elkapta a legény kocsiját. István Ferencet a mozdony halálragázolta, kocsiját pedig összetörte.

Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy üzletemet, mely Arany János utca 58 szám alatt van, folyó hó 17-én megnyitom. Mindenféle húsok, izletes töltelékek állandóan a n. é. közönség rendelkezésére állnak.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

tisztelettel:
Kósa János,
hentes és mészáros.

Az egész család a vádlottak padjára került. A zombori törvényszék most tárgyalta Inhoff Mátyás, Inhoff Mátyásné és fiuk, Inhoff János ujszivaci lakosok ügyét. Az a vád ellenük, hogy drágábban adták a szappant Szücs Ádámnak. Az asszony férje mészárszékében többször kiszolgált a vevőket és egy alkalommal 7 pengőt kért egy kiló szalonnáért. A bíróság a férjet 100, a feleségét 500 pengő pénzbüntetésre ítélte, a fiút, aki közvetlenül nem adott el, felmentette a vád alól.

A MÁSz hizlalási akciója. A MÁSz felhívja a termelők és a keresztény hizlaló iparosok figyelmét, hogy kukorica és árpa hizlalása mellett legkevesebb 20 sertésre most is köt hizlalási megállapodásokat. Az érdekelt gazdák és keresztény ipari hizlalók felvilágosításért a Magyar Állat és Állati Termékek Kiviteléi Szövetkezet központjához (Budapest, V., Aulich-utca 8.) forduljanak.

Levelezés

Furcsa cégfeliratok

A felszabadulás után eltűntek a régi feliratok a cégtáblákról. Mindenki örült, hogy édes anyanyelvünkön írhatta ki nevét üzlete vagy iparát jelentő lakása felett. E lap hasábjain már igen sokszor utalás történt, hogy a feliratokat a magyar nyelvnek megfelelően, helyesen tüntessék fel. De úgy látszik, sokan — legtöbbször — nem figyeltek arra, hogy okultak volna és betartották volna a magyar helyesírás szabályait. Még ma is látjuk a következő furcsaságokat: N. N. vegyeskereskedés. Az N. N. nem lehet vegyeskereskedés, hanem legfeljebb vegyeskereskedő, t. i. ha maga folytatja, vagy N. N. vegyeskereskedése. Lehet valaki fakereskedő, vagy lehet valaki fakereskedése, de semmi esetre nem: N. N. fakereskedés. A szabóknál ilyen feliratokat látunk: N. N. férfi, angol, női szabó. Nem tudjuk: férfit, angolt vagy nőt szab? Talán ez lenne a helyes: N. N. férfi-ruha szabó, angol ruha szabó, vagy női ruha szabó. Ezt is lát-tam: N. N. női divat szalon. Legfeljebb, csak női divat szalonja lehet. Lehet, hogy azok, akiket érint e pár megjegyzés, mosolyognak rajta, de mosoly helyett inkább helyesen tüntessék fel táblájukon a felírásokat. Feleljen meg az édes magyar nyelvünknek és magyarnyelvünk helyesírás szabályainak. Továbbá azt is jegyezzék meg, hogy a „kör” szó mindig rövid, akár-milyen körből van is szó. Megjegyzéseimet ajánlom címfestőink figyelmébe.

Tisztelettel:
Aláírás.

Pénteken nyílik meg a szé-kely karácsonyi vásár

A Baross Női Tábor nagyszabású „Székely Karácsonyi Kiállítását”, melyet a Kossuth Lajos u. 3. szám alatt rendeznek, holnap, pénteken délelőtt 9 órakor nyílik meg.

A kiállítási teremben nagy munka folyik. A kiállítandó tárgyak már megérkeztek, szebbnél szebb darabok, vizes, boros, dohányzó készletek, vázák, kancsók, kulacsok, tányérok stb. Az érdeklődés már most, a kiállítás megnyitása előtt nagy, sokán nyitottak már be a terembe és gyönyörködve nézik az igen érdekes és városunkban még nem látott székely kéziipari cikkeket.

Tekintettel a már most megnyilvánult nagy érdeklődésre, hogy a város és a környék vásárlási igényeit ki tudja elégíteni, a B. N. T. vezetősége megtette a szükséges intézkedéseket a tárgyak utánpótlására vonatkozólag, de sajnos nem biztos, hogy sikerül-e idejében beszerezni a tárgyakat.

Halált kér az ügyész a szófiai zsidó szappanüzérekre

Szófiából jelentik: A bolgár törvényszék megkezdte a Cermantle zsidó illatszer-gyár visszaélései miatt felelősségre vont vádlottak ügyének tárgyalását. A gyár nagymennyiségű szappant gyártott zugban és fekete piacon magas áron hozta forgalomba. Az ügyész a per 5 vádlottjára halálbüntetés kiszabását kérte.

Nyíltér

E rovatban közöltekték sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Alulírott mindenkit figyelmeztetek, hogy mostoha fiamért Radisics Milánért, semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Zombor, 1942. XII. 17-én.

Kovacsics Károly
Zombor,
Zöldkert utca.

Népszerű tudomány

Az emberi szervezetnek minden fémre szüksége van

Az utóbbi időben különös módon a legkülönbözőbb területeken működő tudósok sorra lépnek elő felfedezéseikkel, hogy az emberi, állati vagy növényi szervezetben erre vagy arra a ritka fémre bukkantak. A legnagyobb részt véletlen felfedezések alapján ma már jogosnak látszik a feltevés, hogy legalább is nyomokban a szervezet minden ismert fémot tartalmaz. Alig fedezték fel például az északeurópai tengerek algáiban az uránt, az anorgánikus anyagok bécsi technológiai intézete jelenté, hogy az ember pajzsmirigye ebből a legnehezebb fémből kerekén tíz milliomod grammot, aránylag tehát egész tekintélyes mennyiséget raktároz fel. Az, hogy az urán a csontokban és izmokban is előfordul, már régóta ismeretes, a százalékos arány azonban itt sokkal csekélyebb, mint a pajzsmirigyekben.

Az első fém, amelynek a tudomány a szervezetben, mégpedig a vesében a nyomára jött, a vas volt. Azóta nyomokban már minden ismert fém jelenlétét sikerült kimutatni, még az aranyat sem kivéve. Ezeket a fémeket a táplálékkal, mindenekelőtt pedig a vízzel vesszük magunkhoz. A vízre ésszerűt a szervezetnek még nagyobb szüksége van, mint eddig tudtuk.

A testben felraktározott fémek rendelkezéséről azonban a tudomány egyelőre még alig tud képet alkotni magának. Ehhez elsősorban azt kellene tudni, hogy az egyes fémek mely szervekben raktározódnak fel, mint ahogy most legutóbb az urán letelepülési helyére derült fény. Az azonban máris bizonyos, hogy a test fém tartalma és egészségi állapota között szoros össze-

függés áll fenn. És éppen ez az, ami a kísérleteket rendkívül megnehezíti. A Liebig-féle alapvető törvény, mely szerint a szervezet életeréje mindig a legkevesebb mennyiségben szükséges kémiai építőanyagok meglététől vagy hiányától függ, a fémekre is érvényes és így az élő test tulságosan kényes ahhoz, hogy a szokásos kísérleti módszereket elviselhesse.

Ebben a nehéz helyzetben a fémnyomok élettani szerepének vizsgálatában egészen váratlanul az atomrombolás sietet az orvostudomány segítségére. Ismeretes, hogy egy nehéz atom neutronlövedéktől telibe találva két alacsonyabb rangsoru új atomra bomlik, melyek bizonyos körülmények között maguk is neutronsugarakat bocsátanak ki, azaz rádióaktívakká válnak. Ez a mesterséges rádióaktivitás napogik, sőt hónapokig is eltarthat és éppen ezért alkalmaznak ezek a sémek élettani kísérletek céljaira. Annak a kérdésnek megvizsgálására, hogy például az alumínium milyen szervekben rakódik le, elegendő a fémot rádióaktív alumínium alakjában beadni és miután a vér odaszállította, ahol a szervezet háztartásban a helye van, elektromos vagy fotográfikus sugárzásmegállapító módszerekkel a letelepülés helyét nem nehéz már megállapítani. A következő lépés most már a szervezet megfigyelése az illető fém hatásmódjának kinyomozására. Ez a módszer elég biztos alapokon nyugszik ahhoz, hogy jogos legyen a remény, hogy az orvostudomány ezen az egészen új területen is hamarosan olyan eredményekkel fogja a világot meglepni, mint néhány évvel ezelőtt a vitamin- és hormonkutatók terén. (MN)

Ahol gránátvetővel takarították be a termést

(Honvéd haditudósító század)

A brianszki erdő közpén, október hó. Távcsővel jól látni, hogy az erdő előtti Senki-földjén nagyon régen megérett már az élet: alázatosan meghajtja derekát a learatlan buza és a rozs.

Csakhogy a Senki-földjén nem dolgozhat ám nyugodtan a munkás, még akkor sem, ha angyalbőrbe bujt: csak egészen a mező szélén, a domb pupja mögött lehet herét kaszálni, — az előbbre merészkedőket rögtön tűz alá fogják az orvlövészek.

A rét közepén lélek se jár nappal: legfeljebb éjjel mozog a mező, amikor az erdőből kijerészkedett orvlövészek még támadásra is vetemednek, hogy áttörjék a készülő gyűrűt.

A rét tulsó felén, a másik, magasabb dombhat mögött azonban még gyorsan össze akarják szedni a termést, a vörös bandák. Éppen kaszálnak, aratnak. Sietősen, verejtékesen dolgoznak, mert nem tudják, melyik pillanatban zudul rájuk vasut mentén húzódo támpontjainkból a tűz.

Csakhogy csoda történt: mégcsak puskaival se lönek a honvédek!

Lassan leereszkedik az égből a fekete este. S Lőrincz Mihály bácsi, aki egy szál vörösfenyő tetején üldögél, mint a matróz az árbócosárban, — leadja a jelentést:

— Szorgalmasan dolgoztak a vörösök, látástól — vakulásig. Nagyon éhesek lehetnek már: rengeteg kereszt buzát raktak az erdő szélére és zsákszámba áll már a krumpoli a domb mögött...

Közben már elindult egy csapat honvéd a kis kerek erdő mellett, — aztán a sötétség leple alatt nyomulnak előre a Senki-földjén. Székely hadnagy, Juhász László szakaszvezető és a koloszvári Zsukán Jancsi, a géppisztoly nagymestere lopózik legelő.

Lassanként eltűnnek a homályban.

Negyedóra mulva fény villan a távolban és a szél elhossa a puskaropogást is rögtön. Ebben a pillanatban felcsattan a vezényszó:

— Tűz!

A jóelőre beirányzott géppuska végigszórja a távoli erdő szélét a Senki-földje másik oldalán köpköd a gránátvető is. És szekerek rohannak veszett iramban az előrehuzódott kis csapat után.

Fehér rakéta repül fel az égre és a gránátvető, meg az aknavető elhalgat: már a mieink rakják a buzát, meg a krumplit a kocsiakra. Most nem innét szabad tűzelní, mert esetleg honvédek érnek a golyó, vagy a szilánk.

Villognak a fények a sötétben sűrűn: a tüzzel meglepett és végigvert orvlövészek hanyatthomlok menekülnek az erdőbe. Kisvártatva mégis már észbekapnak és vaktában puskáznak a szekerek után. Ezeket azonban már vágatva és zihálva húzzák a vasuti sínek felé a kócos kis orosz lovak.

Emellett Székely hadnagy és csapata minden lövésre megadja a választ.

Végül piros rakéta fut fel a sötét magasságba és újra megdördülnek a tüzfegyverek. Végkép elvágják az utat az orvlövészek elől, akik esetleg üldöznek a buzás-krumplis karavánt.

A mokány kis lovakról szakad a verejték, reszketnek is szörnyen a jámbor állatok, amint a hold sápadt világa megmutatja a hazaérkezőket. Mert megérkezett a zsákmány: sok mázsa buzát és krumplit gyűjtöttek össze az orvlövészek a — honvédeknek.

Azóta Székely hadnagy minden honvédje orvlövészszedte, vajban sült krumplit falatozik. S ez majdnem olyan jólesik, mint a hazai, valahol Somogyországban...

Fercsey János karp. honvéd

KÖNYV

Elindultak tizenhárman

— Falkberget regénye —

A bányász valami különös szemmel nézi a világot. Lennél, az örök sötétségben s számára a napfény minden nap új csoda. Gyönyörködik benne, de tudja, hogy újra és újra elveszti szem elől, újra és újra le kell szállnia a homály országába, ahol örök veszedelem les rá, ahol akármelyik percben elérí csontkezelével a halál. S mint ahogyan lépte nehezebb, mert sokat jár agyagos sárban, nehezebb az élete is, súlyosabb, sötétebb, lassabb talán, de titokzatosan vonzó és érdekes.

Minden nemzet bányászait összeköti ez a különös, más életfelfogás s az életberendezésük-ből alakult mindenféle beléjük rögződött szokás, babona és törvény. A bányászok külön népet alkotnak, békében is katonai rendet, a ragyogó tavaszban is halállal játszó hősköket.

Elindultak tizenhárman. Címe is olyan, mint valami ballada s olyan az egész könyv is. De nem feketére feketén festett, vigasztalan ballada. A bányász mind Istenhívó. S ez a könyv csodálatos példája a bányászok közösségének. Mesze északon, Norvégiában, pontosabban a svéd-norvég határvidéken történik a regény, de mint ha csak az itteni bányászokat látnánk felvonulni, ravaszdi, hunyorgó, néha kapzsi hatalmasokkal, a nyomorgó vajúrókkal, a kunyhókban éldegélő, egyre munkátlanságtól reszkető családokkal.

Szép könyv, jó könyv, szívvél irt könyv. Tizenhárom szegény ember elindul svéd szülőhazájából, a tizennyolcadik századbeli háborus idők után, mert nagy a nyomoruság otthon s azt remélik, hogy az új rézbányáknál lesz helyük és kenyérük. De a tizenhárom szegény ember életéhez még sok másember élete fűződik. Csupa ragyogó tollal megrajzolt élő ember, csu-

pa szív és lélek minden sora. Ha nem lenne annyira egyéni, azt mondanánk: Zelma Lagerlöf munkáira emlékeztet. De csak annyiban közös a két szerző egyénisége, hogy északiak s a skan dinavok mélyeséges őszintesége és misztikuma él bennük.

A lapok közül két női alak lép elénk a többi asszony közül. Egy szép, gazdag, okos nemesi urasszony, aki kicsit fősvény is, önző és gögös, de a szíve mégis ráviszi, hogy vakul válaszon élettársat, akihez úgy ragaszkodik, hogy utolsó fillérjét, tekintélye utolsó foszlányait is oda tudja dobni, akiért lemond apai örökségéről és a bányaváros felsőbb köreiből őt megillető helyről. Mindenről lemond érte... S éppen így lemond, ha kell, mindenről a másik asszony is, az embernemjárta, néptelen völgyben felnőtt leány, aki sóvárogva vár valakit, maga sem tudja kit s mikor megjelenik a bányakovács, tudja, érzi, hogy sorsát hozta magával és habozás nélkül odaáll melléje. Mélyeséges jelentősége van a könyv néhány sorának, különösen ott, ahol ennek a boldog és egészséges fiatal asszonynak testvéréről van szó, aki nem tud választani az apja sirja és a szeretője hívása között.

Aki szereti a mély és igaz könyveket, aki nem fél a súlyosabb mondanivalótól és a történelmi háttér sötét viharfelhőitől, nem egyszer fogja elolvasni ezt a könyvet, de nagyon sokszor. Látogatást jelent ez a könyv egy régmúlt század világába, ami talán sokban hasonlít a mi mostani világunkhoz is.

Kosáryné Réz Lola művészi fordításában, Singer és Wolfner Irodalmi Intézet kiadásában jelent meg.

Fodor József összegyűjtött versei

(1922—1942)

Most, hogy szép, nagy kötetben fekszik előttünk a költő husz esztendejének egész termése: eszünkbe jut, hogy Fodor József husz évvel ez-

előtt mily készen, éretten, mily megdöbbentő erővel jelent meg váratlanul a magyar költészet küzdőterén. Zsengéit — bizonyosan voltak zsengei — nem vitte a világ elé. Fiatalon, de éretti férfi és érett költő módjára jelentkezett. Tavasza nem ismerjük, csak nyarat — s ez a „gyümölcsös, cukros ajku, széles ágyéku nyár” a maga tüzes, dus termékenységevel ma sem hajolt még össze.

Fodor József költészete ma is messze jár még az ősz rezignált, borongós humorától. A férfi-pátosz hangja, amely minden különbség ellenére Berzsenyre emlékeztet benne, változatlan maradt. Csupa erő — magától, természetesen áradó erő ez a költészet. A nyelv és a képzelet ritka gazdagsága óvja meg az egyhangúságtól. Minden sora kép alakjában rögződik meg az olvasó lelkében, jelzői csodálatosan új izüek, változatosak, magukban is egy-egy képpel érnek fel.

Ez az erő, ez a turcsorduló gazdagság nem férhet meg békében a mindennapi élet, a szürke világ korlátai közt. A költő, aki minden ideg-százával egy másik, forrongó világba kapcsolódik bele: fulladozik és feszeng, amikor rá kell ébrednie erre az életre. Menekül belőle, de nem valami ködös ábrándvilágba, hanem a szabadságnak harcos, szenvedélyes, férfias világába, amellyel mélyeségesen azonosnak érzi magát.

Fodor Józsefnek nincsenek „aktuális” versei, soha nem ír meg azon frissen valami élményt, vagy impressziót. De verseiből mégis forrón sugárzik állásfoglalása minden magyar és emberi kérdésben. Jelszavakon, pillanatonként változó helyzeteken magasan fölülemelkedve képviseli Fodor költészete azt a férfias és emberséges magyar érzést és gondolkozást, amelynek hagyományai Balassa, Berzsenyi, Vörösmarty Petőfi, Ady vonalán töretlenül értek el hozzánk.

A könyvet művészi kötésben Singer és Wolfner Irodalmi Intézet adta ki.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(51)

— Lehet, hogy igaza van — mondta mély sóhajással Weirnek. — Az ember... néha sajnálja, hogy... vannak gyermekei. — Megrázta magát. — Megyek és rendbehozom a kocsit. Hozza le Leilát. Várjanak a konyhában, a sötétben, amíg a kocsival odaállok a hátsó ajtó elé.

Weir bement Leila szobájába. Hamarosan összeszedelőzködtek és lementek a konyhába. Hosszu várakozás után Adam duitt arccal jelent meg a küszöbön.

— A motor nem akar működni — mondta. — Valaki biztosan babrált vele — jegyezte meg Weir.

— Lóháton megyünk — mondta Adam.

Weir fejét rázta. — Leila meg én nem ülhetünk lóra. Ha utközben kocsival találkozunk, el kell bujnunk. Lóval nem tehetjük meg.

— Én lovon megyek — mondta Adam. — Megnézem, hogy szabad-e az út? És úgy jövök vissza maguk elé. A karomon istálló-lámpa lesz. Arról láthatják majd, hogy én vagyok.

— Figyeljen, hogy nem követik-e? — figyelmeztelte Weir.

Pár pillanat múlva Adam elindult. Az uton haladt, míg Weir és Leila a mezőn vágott át, hogy elkerülje Earl házat. Mire kiértek az utra, Adam lova már oly messze járt, hogy nem hallhatták.

Csillagos éjszaka volt. A hold majd csak reggel felé fog felkelni. A vizig három mérföld volt a távolság. Csak sok csettlés-botlással és Leila gyengesége miatt, lassan tudtak előbbre jutni.

Senkivel se találkoztak, mignem a távolból feltűnt Adam lámpája. A hely, ahol találkoztak, vagy félmérföldnyire volt a víztől. Adam eloltotta a lámpát.

— Szabad az út — mondta. — Nem láttam senkit.

— És nem is hallott semmit? — kérdezte Weir.

— Csak a legelésző lovak nyerítését.

— Van csónak?

— Hogyne — felelt Adam. — És megmagyarázta nekik, hol találhatják Tom Culver csónakját. — Az evezőket beléje fektettem.

Csend támadt.

— Nos hát, Isten velük és sok szerencsét — szólalt meg újra Adam.

— Hogy köszönjem meg, amit értünk tett? — mormolta Weir.

— Sehogy — mondta Adam elkomorodva. — Itt van egy kis utralaló — folytatta. És egy csomó bankjegyet nyomott Weir kezébe.

— Van pénzem — szabódott Weir.

— Ilyen helyzetben sohasem tulságos sok pénze az embernek. Ezért mentem be a bankba.

— Nem tudom, hogy mit mondjak... — mormolta Weir.

Az öreg hirtelen a ló oldalába szorította a sarkait. — Isten velük! — mondta és elvágtatott.

XVIII.

Weir és Leila lassu léptekkel folytatták utjukat. Csakhamar megpillantották a széles torkolatot és, amerre Adam mondta, Tom Culver házat.

A part csak két-három láb magas volt és alatta széles homoksáv húzódott. Elindultak rajta a víz mentén. Egyszerre Weir megállt.

— Itt lovak jártak — suttopta. — Nem tesz nekem.

— Biztosan Mr. Souter lova volt — vélte Leila.

— Ez több lónak a nyoma.

— Nem tehetünk mást, mint hogy megyünk tovább — rebegte a leány.

— Igaza van.

Tom Culver házán túl, a sűrű fáktól árnyalt parton megtalálták a csónakot. Weir megállt és hallgatódzott. Szíve nehéz volt a balsejtelmektől. Sehol semmi nesz. Odalépett a csónakhoz és zseblámpájával a fenekére világított.

— Az evezők nincsenek itt — mondta.

Leila halkán felsikoltott.

Ugyanebben a pillanatban a mögöttük lévő fák mintha megelevenedtek volna. Halk parancs szó hallatszott és egy csomó lovas ugratott ki a homokpartra, mindenfelől elállva az utat. Weir Leila mellett termett és félkarjával magához vonta. Revolverét nem vette elő. Az esélyek nagyon is egyenlőtlenek voltak.

Éles fénysugár esett rájuk és egy harsány hang megszólalt: — Fel a kézzel, Lambert! Huszan vagyunk!

Weir nem engedelmeskedett rögtön és a hang még sürgetőbben ismételte: — Fel a kézzel... már a leány miatt is.

Weir lassan felemelte a kezét. Két ember leugrott a nyeregből és megragadta Weirt. Revolverét elvették és két karját a testéhez kötötték. Álarc volt rajtuk és Weir láthatta, hogy a többiek is álarcot viselnek. Az, aki vezetőjüknek látszott, délceg fiatalember volt, nagyon jó szabásu ruhában. Weir még sohasem látott ilyen jól öltözött embert a környéken.

Az emberek rendkívül nyugodtan, láthatólag előre megállapított terv szerint és csak alig-alig ejtve egy szót, végezték dolgukat. Weir nagyon is jól tudta, mi következik és igyekezett felkészülni rá. Nem bírta el Leila tekintetét és elfordult a csillagfényes víz felé, mely szinte redőtlenül terült el.

Eközben a támadók vezetője a fákon sétáltatta zsembálpája világosságát. Végre talált egyet, melynek törzséből vízszintes vastag ág nyult ki.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Jutányos áron közvetít bor-eladást Zombor-sevics István, Gara, Ui utca 604.
a-2829-f

Ritka alkalom! Komplet szobahálószoba iutányosan eladó. Zombor, Vitéz utca 17.
a-2830-f

Uzleti állványok, pult és üvegeitős szekrények olcsón eladók. Cim: Sándor Béla utca 14.
a-2822-f

Telefonszámunk 2-07.